

نامه به سردبیر

تاثیر حضور هم زمان استاد فیزیک پزشکی و زبان انگلیسی بر یادگیری درس زبان تخصصی

دانشجویان رادیولوژی

مهدی آقاباقری^۱، فتح ا. بوذرجمهری^۲، مسعود میرزایی^۳، سید مهدی کلانتر^{۴*}

موارد به آشنایی اجمالی با زبان انگلیسی اکتفا میشود. نظر مرسوم دوم آن است که هدف از دروس زبان تخصصی، ارتقا دانش انگلیسی است در نتیجه بهترین انتخاب، استاد زبانی است که اطلاعات محتوایی داشته باشد اما در پژوهش حاضر توانایی های دو تخصص ترکیب شده تا اثربخشی آن مورد آزمون قرار گیرد.

این پژوهش به روش شبه تجربی و با استفاده از نمونه در دسترس برای تدریس زبان تخصصی دانشجویان کارشناسی رادیولوژی در دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد انجام شده است. دو گروه از دانشجویان برای فرایند جمع آوری داده ها انتخاب شدند. گروه اول درس زبان تخصصی را با استاد زبان گذرانده بودند، در حالیکه در گروه دوم این درس توسط استاد فیزیک و زبان به شیوه تدریس گروهی همزمان تدریس شد. به منظور اجرای این طرح اساتید فیزیک پزشکی و زبان انگلیسی یک کتاب زبان تخصصی تالیف نمودند.

آموزش زبان انگلیسی به منظور به منظور استفاده از منابع علمی بین المللی از اولویت های برنامه های آموزش عالی است. تاکنون روش های متعددی برای آموزش هر چه بهتر زبان تخصصی پیشنهاد گردیده است. یکی از شیوه های کاربردی در این زمینه که توسط دادلی ایوانز و ژان (۱۹۹۸) پیشنهاد گردیده "تدریس گروهی همزمان" است. توفیق این روش بستگی به میزان همکاری و تسلط بر موضوع توسط هریک از اساتید زبان انگلیسی و رشته ای تخصصی مربوطه دارد. با توجه به رویکردهای متفاوت در مورد تدریس واحدهای زبان تخصصی در سطح دانشگاه ع پ شهید صدوقی و سایر دانشگاه های کشور، به نظر میرسد که این روش میتواند به افزایش کیفیت آموزش بپردازد.

بر اساس روش فعلی آموزش زبان تخصصی، بهترین انتخاب برای تدریس دروس زبان تخصصی استاد محتوایی است که به زبان انگلیسی مسلط باشد، با توجه به اینکه در بسیاری از

۱. مربی، دانشکده پرستاری میبد، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران.

۲. استاد، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران.

۳. استاد، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران.

۴. استاد، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران.

* (نویسنده مسئول): تلفن: ۰۹۱۳۱۵۱۸۹۱۸

و انگیزه تهیه و در اختیار هر دو گروه از دانشجویان قرار گرفت. داده ها به وسیله نرم افزار آماری SPSS مورد تحلیل قرار گرفتند.

جدول ۱: ضریب همبستگی پیرسون (گروه شاهد)

Acquisition	
Motivation	Pearson Correlation
	.297
	.159
	N
	24

در این کتاب ترکیبی از متون مخصوص دانشجویان رادیولوژی و مفاهیم گرامری و درک مطلب گردآوری شده بود. به منظور سنجش اثربخشی، پرسشنامه ای در دو بعد یادگیری

۱. واحد ارائه شده به نام کدام استاد تعریف شود؟ استاد زبان یا محتوا؟

۲. واحد ارائه شده جزء موظفی کدام استاد ثبت شود؟

۳. چون دو استاد هم زمان با یکدیگر سر کلاس حضور دارند، ساعت تشکیل کلاس به چه نحو محاسبه شود؟

۴. اگر قرار باشد به ازای تدریس واحد مذکور حق التدریس پرداخت شود، باید به کدام استاد پرداخت شود؟ یا سهم هر کدام چقدر است؟

۵. اگر دو استاد در دو مرتبه متفاوت علمی باشند نظیر پژوهش حاضر که مرتبه یکی استاد و دیگری مربی بود، سوالات فوق به چه نحوی جواب داده خواهد شد؟

بعد بسیار مهم دیگر پذیرش این روش تدریس توسط دیگر اساتید مربوطه خواهد بود. به دلیل آنکه یکی از عوامل بسیار مهم در توفیق و اثربخشی این روش تدریس آنچنان که دادلی ایوانز (۲۰۰۱) تاکید میکند مشارکت دو استاد و همکاری صمیمانه آن‌ها با یکدیگر است و پذیرش بسیاری از اما و اگرها، عملیاتی کردن این روش تدریس در سطوح وسیع و فراگیر نیاز مبرم به زیر ساخت‌های مناسب و تعامل بسیار بالا بین اساتید مشارکت کننده خواهد داشت. در پایان به تعدادی از چالش های احتمالی در اجرای این روش در دانشگاه‌ها اشاره می شود:

بین یادگیری و انگیزه ارتباط معنادار آماری مشاهده نشد ($p=0.159, r=0.297$). بین یادگیری و انگیزه ارتباط معنادار آماری وجود داشته، نشان دهنده اثربخشی تدریس گروهی همزمان است ($r=0.749, p=0.00026$).

در گروه تک استاد زبان تخصصی ارتباط معناداری بین ابعاد پرسشنامه (یادگیری و انگیزه) یافت نشد در حالیکه در گروه دوم ارتباط معنادار بین این ابعاد به دست آمد که این امر میتواند نشان دهنده اثربخشی پروتکل پیشنهادی و نگرش مثبت دانشجویان نسبت به آن باشد. نتایج نشان داد حضور همزمان دو استاد زبان انگلیسی و رشته تخصصی (استاد محتوا) در کلاس درس زبان تخصصی، میتواند روش مناسبی برای آموزش این درس باشد. در صورت فراهم سازی امکان تدریس به این روش، کارایی آموزش زبان تخصصی افزایش خواهد یافت.

با توجه به پژوهش‌های انجام شده، روش تدریس گروهی همزمان به شرط آنکه توافق کامل بین مدرسین آن برقرار باشد می‌تواند روشی موفق و نوین در زمینه دروس زبان تخصصی در نظر گرفته شود. عوامل موثر بر توفیق این روش تدریس در ابعاد متفاوت قابلیت بحث و بررسی دارد. برای مثال یکی از ابعاد بسیار مهم در اجرایی کردن این شیوه آنچنان که هاجینسون و واترز (۱۹۸۷) بیان میدارد تطابق اصول آن با سیاست‌های موسسه آموزشی است و در بافت ایران پرسش به سوالاتی نظیر موارد زیر:

- ۱- عدم پذیرش این شیوه توسط اساتیدی که به فرایندهای جدید، عکس العمل نشان می‌دهند و حاضر به تغییر روش‌های سنتی نمی‌باشند.
 - ۲- عدم وجود امکانات کافی از نظر تامین نیروی انسانی و عدم همکاری شما با ارائه شیوه‌های نو توسط سیستم آموزشی هر دانشگاه.
 - ۳- کارآمدی بیشتر این شیوه آموزش در مقاطع تحصیلات تکمیلی نسبت به مقاطع کارشناسی و تردید مسوولان دانشگاه نسبت به اجرای این روش.
- در رابطه با موارد ذکر شده از میان پژوهش‌های زیادی که در این حوزه انجام شده به دو نمونه از آن‌ها در راستای نتایج پژوهش ارایه اشاره می‌شود:
- پلابورگ (۲۰۰۹) بیان می‌دارد که یاددهی و یادگیری مدرسان از طریق اعمال امور مشارکتی هم به منظور ارزیابی و هم در زمینه اندیشه ورزی ارتقا می‌یابد. و همچنین با استفاده از راهکارهای مشارکتی اثربخشی تدریس به نحو چشمگیری بهبود خواهد یافت.
- ظهرایی، صبوری و محمدزاده (۲۰۱۴) بیان می‌دارند که روش‌های سنتی در تدریس زبان تخصصی نمیتوانند نیازها و هدف‌های فراگیران را تامین کنند. هدف از مطالعه آن‌ها بررسی و مقایسه اثربخشی دو روش سنتی و یک روشی تدریس گروهی با در نظر گرفتن میزان بهره‌بری از محتوای

زبان تخصصی برای دانشجویان حسابداری بود. پژوهشگران به این نتیجه رسیدند که تدریس گروهی به عنوان جایگزینی مناسب برای روش‌های سنتی می‌تواند برای دروس زبان تخصصی در بافتهای آکادمیک استفاده شود. که با استفاده از آن میتوان کارایی یاددهی و یادگیری را بالاتر برد.

محرابی و بشرآبادی (۲۰۱۶) ادعان می‌دارند که در نظام دهی اهداف آموزشی، نیازهای زبان هدف در بافتهای آکادمیک باید مد نظر قرار گیرند. به منظور دستیابی به چنین اهداف چالش برانگیزی و فراهم نمودن حمایت موثرتر از فراگیران، مدرسان دروس زبان تخصصی می‌توانند از ظرفیت‌های مشارکتی نظیر تدریس گروهی همزمان و اعمال تدریس حمایتی در امر یادگیری بهره‌مند شوند. این پژوهش به منظور بررسی نقش مشارکتی تدریس گروهی در ارتقا درک مطلب تخصصی دانشجویان حقوق در بافت ایران انجام شد. یافته‌ها نشان دادند گروهی که تدریس گروهی در مورد آن‌ها اجرا شده بود نسبت به گروه شاهد عملکرد بهتری در پس‌آزمون درک مطلب تخصصی داشتند.

نتایج پژوهش‌های ذکر شده تائید کننده یافته‌های این پژوهش بوده و تایید کننده این نکته که پروتکل تدریس گروهی همزمان میتواند اثربخشی دروس زبان تخصصی را ارتقا بخشد.

References:

- 1- Dudley-Evans, T., & St John, M. J. (1998). *Developments in English for specific purposes: A multi-disciplinary approach*: Cambridge University Press.
- 2- Dudley-Evans, T. (2001). *Team-teaching in EAP: Changes and adaptations in the Birmingham approach*. Research perspectives on English for academic purposes.
- 3- Hutchinson, T. and Waters, A. (1987). *English for specific purposes*. Cambridge: CUP.
- 4- Mehrabi, M., & Boshraadi, A. M. *Does Engaging with Other Disciplines Work in EAP? Scaffolding L2 Reading Comprehension of Iranian Law Students through Team Teaching*. Journal of Applied Linguistics and Language Research. 2016; 3(2), 157-165.
- 5- Plauborg, H. *Opportunities and limitations for learning within teachers' collaboration in teams: perspectives from action learning*. Action Learning: Research and Practice. 2009; 6(1), 25-34.
- 6- Zohrabi, M., Sabouri, H., & Mohammadzadeh, M. *Investigating the effectiveness of co-teaching vs. traditional teaching in Iranian EFL context*. International Journal of Language Learning and Applied Linguistics World. 2014; 6(4): 202-219.